

и сжвършено цѣли езически представления изъ народната митология и космогония. Това е билъ такавъ элементъ, изъ когото са е развило указаното отъ насъ явление. Другъ неговъ элементъ е било богомилството. Както ще да видиме по-доле, тие елементи сж биле твърде близни или родственни между себѣ си и сжединяле са въ цѣло народно вѣрование.

Ересъта на богомилите ⁴⁾, която са распространила изъ Вжлгария едновременно съ ввожданieto на християнството, е била ересъ отъ манихейско происхождение, която била донесена изъ Азия. Първото появление на тая ересъ отнасятъ до 9-ятъ вѣкъ, но по сичките вѣроятности, навликянете, друго развѣтвление на тая ересъ, са е утвърдила много по-рано по тие мѣста. При Симеона, а особено при неговиятъ приѣмникъ, Петра (927 — 967), богомилите възбуждале вече най-живо безспокойство между ревнителите на вѣрата. Въ царствованието на Петра са е появилъ знамѣнитиятъ ересиархъ, попь Богомилъ, на когото името станало име на цѣлата секта ⁵⁾. Не-

⁴⁾ За историята на богомилството глѣдай: Euthymii Zygadeni, Narratio de Bogomilis, ed. Giese'er, Gott. 1842; — Petrus Siculus, Historia Manichaeorum ed. Gieseler, Cott. 1846; — Schmidt, Histoire et doctrine de la secte des Cathares ou Albigeois; — Gieseler, Lehrbuch der Kirchengeschichte, и друг.; — Гильфердингъ, Письма объ ист. рии Сербовъ и Болгаръ. Сжществува и славянска теория за историята на богомилството и на неговото влияние; глѣл. Kollàr, Cestopis (Spisy Jana Kollàra, изд. 1862, т. 3-и), стр. 199—207.

⁵⁾ „Въ лѣта православнаго царя Петра, бысть попь именемъ Богумиль, а по истинѣ Богу не милъ, иже нача первие учити ереси въ земли болгарстѣй“, говори за него отличительтъ на богомилската ересъ, пресвитеръ Козма, който е живѣлъ при крайтъ на 10-ятъ вѣкъ. Но той, безъ никакво съмнѣние, го е нарѣкалъ „п ж р в и“ именно за това, защото го е принималъ за най-енергически проповѣдникъ на тая ересъ.